

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Warsztat badacza II (SDR-2-L-WB2)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **RESEARCHER'S WORKSHOP II**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Szkoła Doktorska UKW
Przedmiot dla jednostki: Szkoła Doktorska UKW
Cykl dydaktyczny: Rok akademicki 2025/26
Koordynator przedmiotu cyklu: dr hab. Agnieszka Gołębiowska-Suchorska prof. uczelni

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Dyscyplina

literaturoznawstwo

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:

Zaliczenie na ocenę

Bilans pracy studenta

15 godz. konwersatoriów + 2 godz. możliwych konsultacji (w trakcie dyżurów lub dodatkowo wyznaczonych terminów) + 10 godz. pracy własnej = 25 godz.

Praca własna:

- przygotowanie do zajęć
- samodzielna eksploracja wybranej literatury przedmiotu (przedmiotowej i podmiotowej)
- przygotowanie projektu zaliczeniowego związanego z tematem dysertacji doktoranta/tki.

Efekty kształcenia modułu zajęć

Ramowe efekty uczenia się:

- zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla literaturoznawstwa
- zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscypliny, w której odbywa się kształcenie
- zna i rozumie metodologię badań literaturoznawczych i pokrewnych
- potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy
- potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności:
 - o definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą,
 - o rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować,
 - o wnioskować na podstawie wyników badań naukowych
- jest gotów do krytycznej oceny dorobku w ramach literaturoznawstwa

Szczegółowe efekty uczenia się:

- zna i rozumie najważniejsze osiągnięcia teoretyczne literaturoznawstwa oraz wybrane najnowsze propozycje metodologiczne (w obrębie literaturoznawstwa i dyscyplin pokrewnych);
- zna i rozumie główne tendencje rozwojowe współczesnego literaturoznawstwa, zwłaszcza najważniejsze „zwroty”, jakie ukształtowały jego obecną postać (zwrot narracyjny, etyczny, kulturowy, pamięciowy, przestrzenny, afektywny, posthumanistyczny, performatywny, materialny etc.);
- zna i rozumie metodologię badań literackich (założenia najważniejszych „szkół”);
- potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wybranych wyników badań literackich oraz ich wkładu w rozwój danych badań (nad wybranym obszarem, zagadnieniem, autorem/autorami; dziełem/dziełami etc.);
- potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu nauk o literaturze do wykonywania zadania o charakterze badawczym, a w szczególności:
 - o zdefiniowania celu i przedmiotu badań naukowych, sformułowania hipotezy badawczej,
 - o twórczego zastosowania wybranej metody badawczej / wybranych metod badawczych do realizacji zadania badawczego;
 - o sformułowania wniosków na podstawie wyników przeprowadzonych badań naukowych;
 - o formułowania krytycznej oceny dotychczasowego dorobku badań (nad wybranym obszarem, zagadnieniem, autorem/autorami; dziełem/dziełami etc.).

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne

Nie określono.

Szczegóły zajęć i grup

Ćwiczenia (15 godzin)

Literatura:

1. Jarzabek M., Podręcznik do historii mówionej, Warszawa 2024.
2. Wasylczyk P., Siuda P., Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko, Warszawa 2018.
3. Zieliński J., Metodologia pracy naukowej, Warszawa 2012.
4. Galewicz W., O etyce badań naukowych, Diametros nr 19, 2009, s. 48–57.
5. Gwadera M., Kompetencje kluczowe w komunikacji naukowej, Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media nr 3 (26), 7-32, 2017.
6. Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce, źródło: MNiSW, file:///C:/Users/agnie/Downloads/20180413_Kierunki_rozwoju_OD_wersja_ostateczna.pdf

Efekty uczenia się:

- zna i rozumie najważniejsze osiągnięcia teoretyczne literaturoznawstwa oraz wybrane najnowsze propozycje metodologiczne (w obrębie literaturoznawstwa i dyscyplin pokrewnych);
- zna i rozumie główne tendencje rozwojowe współczesnego literaturoznawstwa,
- zna i rozumie metodologię badań literackich, zwłaszcza znajdujących zastosowanie w procesie przygotowania dysertacji na wybrany temat,
- potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wybranych wyników badań literackich oraz ich wkładu w rozwój danych badań (nad wybranym obszarem, zagadnieniem, autorem, dziełem);
- potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu nauk o literaturze do wykonywania zadania o charakterze badawczym, a w szczególności:
 - zdefiniowania celu i przedmiotu badań naukowych, sformułowania hipotezy badawczej,
 - twórczego zastosowania wybranej metody badawczej do realizacji zadania badawczego;
 - sformułowania wniosków na podstawie wyników przeprowadzonych badań naukowych;
 - formułowania krytycznej oceny dotychczasowego dorobku badań (nad wybranym obszarem, zagadnieniem, autorem, dziełem).

Metody i kryteria oceniania:

Metody oceniania:

- ocena ciągła bieżąca podczas dyskusji i zadań na zajęciach (bez oceny numerycznej),
- zaliczenie na ocenę w formie projektu (ocena na podstawie punktów)

Kryteria oceniania - zaliczenie:

Projekt badawczy związany z tematem dysertacji doktoranta/tki – badanie terenowe w literaturoznawstwie:

- formularz ankiety, wywiadu, badanie online – 10 p.
- przeprowadzenie badań – 5 p.
- interpretacja wyników – 5 p. – łącznie 20 p.

Skala punktowa:

- 10-12 – dostateczny
- 12,5-14,5 – dostateczny plus
- 15-16,5 – dobry
- 17-18,5 – dobry plus
- 19-20 – bardzo dobry

Zakres tematów zajęć:

1. Struktura procesu badawczego, w tym badań terenowych w literaturoznawstwie: konceptualizacja, eksplikacja i operacjonalizacja badań, realizacja badań – pilotaż, badanie zasadnicze, przegląd uzyskanych danych, analiza danych, formułowanie wniosków, publikacja wyników.
2. Metodologia naukowa – znajomość metod badawczych, sposobów analizy danych, w tym metod terenowych w literaturoznawstwie.
3. Umiejętności pisarskie (artykuły naukowe, recenzje - recenzja a „omówienie”; recenzja wydawnicza a recenzja publikacji naukowej, merytoryczna opinia przedwydawnicza)
4. Kompetencje komunikacyjne – prezentowanie wyników, udział w konferencjach, współpraca z innymi badaczami.
5. Etyka badawcza – przestrzeganie zasad rzetelności, uczciwości, transparentności.
6. Warsztat badacza terenowego:
 - „teren” w badaniach literaturoznawczych
 - cel badań terenowych literaturoznawcy: zrozumienie społecznego funkcjonowania literatury; obserwacja żywej kultury literackiej w praktykach społecznych
 - przykłady działań terenowych literaturoznawcy: wywiady z czytelnikami lub autorami; obserwacja uczestnicząca w wydarzeniach literackich (festiwale, spotkania autorskie); analiza materiałów pozatekstowych: listów, dzienników, recenzji, blogów czytelniczych.
7. Ryzyka w pracy badacza:
 - nieprawidłowa analiza danych – błędy statystyczne, nadinterpretacja wyników
 - opóźnienia w realizacji projektu – np. przez problemy logistyczne, brak dostępu do danych
 - zarządzanie zespołem – konflikty interpersonalne, rotacja kadry, brak kompetencji
 - ryzyka etyczne w badaniach terenowych - naruszenie prywatności uczestników badania, brak świadomej zgody respondentów, rola badacza i cel badania niejasne dla informatorów, zbyt bliska relacja z uczestnikami, oczekiwania badanych, wybór grupy niewłaściwej reprezentacyjnie, brak zgody na publikację danych
 - ryzyka osobiste i psychologiczne - wypalenie (długotrwały stres, presja publikacyjna), brak uznania (trudności w zdobyciu grantów, publikacji, awansu, konflikt wartości, np. między interesem naukowym a społecznym dobrem)
 - niewystarczające finansowanie.
8. Zasadność publikowania fragmentów dysertacji przed jej obroną: weryfikacja jakości badań, budowanie dorobku naukowego; upowszechnienie wyników badań, uzyskanie informacji zwrotnej, zabezpieczenie autorstwa, spełnienie wymogów formalnych przed obroną.
9. Cele otwartego dostępu do publikacji (demokratyzacja wiedzy, zwiększenie widoczności nauki, przyspieszenie rozwoju nauki).

Literatura uzupełniająca

1. Gocół D. (red.), Historia mówiona. Geneza-rozwoj-koncepcje, Lublin 2023.
2. Lubrańska A., Psychologia pracy. Podstawowe pojęcia i zagadnienia, Warszawa 2024.
3. Szymańska A., Lisowska-Magdziarz M., Hess A.(red), Metody badań medioznawczych i ich zastosowanie, Kraków 2018.
4. Literatura dostosowana do tematyki badawczej doktoranta/tki.

Metody dydaktyczne

- metody problemowe
- metody pracy ze źródłami
- metody dyskusyjne
- metody aktywizujące
- warsztaty

Metody dydaktyczne - inne

- symulowane wywiady
- przygotowanie mini projektu badawczego (wybór tematu, pytania badawcze, plan działań)
- przygotowanie narzędzi badawczych (scenariuszy wywiadów, kwestionariuszy)
- warsztaty etyczne - dyskusja nad realnymi dylematami: anonimowość, poufność, relacje władzy w terenie

Rygory zaliczenia zajęć

zaliczenie na ocenę

Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

Prowadzący grupy:

dr hab. Agnieszka Gołębiowska-Suchorska, prof. uczelni

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
2 rok, szkoła doktorska, dyscyplina literaturoznawstwo (SDR-L-2)	2020	